

Betænkning afgivet af Retsudvalget den 3. juni 2025

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om politiets virksomhed, straffeloven, lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet og forskellige andre love

(Styrket indsats mod utryghedsskabende adfærd og kriminalisering af stealthing)

[af justitsministeren (Peter Hummelgaard)]

1. Dispensation fra Folketingets forretningsorden

Et flertal i udvalget (udvalget med undtagelse af N) indstiller, at Tinget dispenserer fra bestemmelsen i Folketingets forretningsordens § 8 a, stk. 2, om, at der skal gå 2 dage fra offentliggørelsen af betænkningen, til lovforslaget kommer til 2. behandling.

2. Ændringsforslag

Der er stillet 6 ændringsforslag til lovforslaget, herunder om deling af lovforslaget. Danmarksdemokraternes medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1 og 6. Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 2-5 til lovforslaget.

3. Indstillinger

Et flertal i udvalget (udvalget med undtagelse af N) vil stemme for ændringsforslag nr. 1 og 6 om deling af lovforslaget.

Et mindretal i udvalget (N) vil redegøre for sin stilling til ændringsforslag nr. 1 og 6 om deling af lovforslaget.

Et flertal i udvalget (S, V, M, IA og SP) indstiller det under A nævnte lovforslag til *vedtagelse uændret* og det under B nævnte lovforslag til *vedtagelse* med det stillede ændringsforslag.

Et mindretal i udvalget (DD, KF og DF) indstiller det under A nævnte lovforslag til *vedtagelse uændret* og det under B nævnte lovforslag til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for ændringsforslaget til det under B nævnte lovforslag.

Et andet mindretal i udvalget (SF) vil stemme hverken for eller imod det under A nævnte lovforslag ved 3. behandling og indstiller det under B nævnte lovforslag til *vedtagelse* med det stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme

for de stillede ændringsforslag til det under A nævnte lovforslag.

Et tredje mindretal i udvalget (EL, RV og ALT) indstiller det under A nævnte lovforslag til *forkastelse* ved 3. behandling og det under B nævnte lovforslag til *vedtagelse* med det stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme for de stillede ændringsforslag til det under A nævnte lovforslag.

Et fjerde mindretal i udvalget (LA) indstiller det under A nævnte lovforslag og det under B nævnte lovforslag til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme imod de under nr. 2 og 3 stillede ændringsforslag til det under A nævnte lovforslag, stemme for de under nr. 4 og 5 stillede ændringsforslag til det under A nævnte lovforslag og stemme for det stillede ændringsforslag til det under B nævnte lovforslag.

Et femte mindretal i udvalget (N) vil redegøre for sin stilling til de under A og B nævnte lovforslag ved 3. behandling. Mindretallet vil ved 2. behandling af lovforslaget redegøre for sin stilling til de stillede ændringsforslag.

Borgernes Parti og Javnaðarflokkurin havde ved betænkningssafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Politiske bemærkninger

Socialistisk Folkeparti

Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget bemærker, at med det tryghedsskabende opholdsforbud, får politiet mulighed for at give opholdsforbud til personer, der udviser en utryghedsskabende adfærd i et i forvejen udfordret boligområde. Det kan f.eks. være personer, der opfører sig

støjende eller intimiderende over for områdets beboere. Det støtter SF.

Der er, som regeringen anfører i lovforslaget, områder i Danmark, hvor beboerne i dag må tolerere intimiderende og utryghedsskabende adfærd. Det er måske endda områder, hvor beboerne ikke altid selv har valgt at bo, og hvor det med at flytte til et andet sted ikke ligger lige for. Ingen mennesker skal terroriseres eller intimideres, og derfor vil SF give det her opholdsforbud en chance for at bevise sit værd, om end SF kan være bekymrede for, om det vil have en reel effekt og kan gøre en positiv forskel. Regeringen har helt rigtigt valgt at undtage udsatte mennesker med et misbrug fra forslaget. De skal ikke kriminaliseres, og det er helt afgørende for SF.

Hvad angår forslaget om at opsætte flere kameraer, deler SF den bekymring, som flere organisationer har givet udtryk for. Overvågning er hverken en garanti for frihed eller tryghed, og SF støtter ikke forslaget om at udvide adgangen til tv-overvågning på den spinkle baggrund, som der lægges op til. SF mener, at det er en glidebane at opsætte kameraer på grundlag af utryghedsskabende adfærd og mener fortsat, at kameraer skal opsættes på baggrund af en reel kriminalitetsrisiko. Den del bør udgå, og derfor bør lovforslaget opsplittes i flere dele og denne del stemmes ned. Lykkes det ikke, har SF stillet et ændringsforslag om at fjerne den del.

Ifølge DSB er der eksempler på »graffititurisme«, hvor graffitimalere rejser til Danmark for at male graffiti, fordi der angiveligt er et lavere straffniveau for graffitihærværk i Danmark sammenlignet med udlandet. På den baggrund vil regeringen hæve straffniveauet, og her går man efter SF's mening for langt, idet man som udgangspunkt vil give betinget fængselsstraf for at male på busser og tog m.v. SF er af den overbevisning, at det vil virke bedre at lade de pågældende personer vaske deres graffiti af og har stillet ændringsforslag om at bruge straksreaktioner i stedet.

SF er altså imod forslagene om udvidelse af adgangen til tv-overvågning og straffeskærpelse for graffitihærværk, men for de andre dele i lovforslaget. SF finder det magtfuldkomment, at justitsministeren afviser at opdele forslaget, så SF kan stemme om de elementer, SF er henholdsvis for og imod, især når Justitsministeriet mener, det teknisk set godt kan lade sig gøre.

Endelig finder SF, at reel tryghed også handler om nok ressourcer til at skabe tryghed. SF opfordrer derfor til, at der afsættes midler til flere politifolk, der er til stede i nattelivet og udsatte boligområder og skaber reel tryghed, og at der afsættes ressourcer til efterforskning, så dem, der skaber utryghed, også kommer til at stå til regnskab for deres kriminalitet. Opdagelsesrisiko er noget af det vigtigste, når det handler om at stoppe kriminalitet.

Danmarksdemokraterne

Danmarksdemokraternes medlemmer af udvalget mener, at det er en uskik, at regeringen gentagne gange fremsætter såkaldte bunkelovforslag, hvor flere forskellige lovinitiativer samles i ét og samme forslag, på trods af at de ikke indholdsmæssigt har noget med hinanden at gøre. Det besvær-

liggør en ordentlig politisk og faglig behandling, og derfor har DD stillet ændringsforslag om opdeling af lovforslaget.

DD støtter lovforslagets første del (lovforslag A), da de tiltag, som lovforslaget indeholder fra regeringens tryghedspakke »Et trygt Danmark for alle« af 10. marts 2025, er et lille skridt i den rigtige retning for at øge trygheden for danskerne. Men DD mener, at der stadig er flere forskellige tiltag, som regeringen kan tage i brug. Eksempelvis har politiet brug for flere ressourcer til at håndtere borgernær kriminalitet, og der skal gøres langt mere for at udvise kriminelle udlændinge, som skaber utryghed i Danmark.

Men DD kan ikke støtte lovforslagets anden del (lovforslag B) om kriminalisering af stealthing. DD mener, at stealthing er dybt forkasteligt, men finder det problematisk, at lovforslaget kun omfatter præventionsmidler, der beskytter mod både sygdom og graviditet. Det betyder, at en mand kan straffes for at tage kondomet af, mens en kvinde, der lyver om brug af p-piller, som kun beskytter mod graviditet, går fri. Det er ikke ligestilling i forhold til loven, og derfor kan DD ikke for nuværende støtte forslaget.

5. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af et *mindretal* (DD), tiltrådt af et *flertal* (det øvrige udvalg med undtagelse af N):

a

Ændringsforslag om deling af lovforslaget

1) Lovforslaget deles i to lovforslag med følgende titler og indhold:

A. »Forslag til lov om ændring af lov om politiets virksomhed, straffeloven, lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet og forskellige andre love (Styrket indsats mod utryghedsskabende adfærd)« omfattende § 1, § 2, nr. 1-3 og 5, og §§ 3-5, 7 og 8.

B. »Forslag til lov om ændring af straffeloven og retsplejeloven (Kriminalisering af stealthing)« omfattende § 2, nr. 4, og §§ 6-8.

[Forslag om deling af lovforslaget]

Af et *mindretal* (SF), tiltrådt af et *mindretal* (EL, RV og ALT):

b

Ændringsforslag til det under A nævnte lovforslag

Til § 2

2) Nr. 5 udgår.

[Den foreslåede ændring i straffelovens § 291, stk. 2, om skærpet straf for hærværk begået mod offentlige transportmidler udgår]

Til § 3

3) Før nr. 1 indsættes:

»01. I § 2, stk. 1, nr. 1, og stk. 2, nr. 1, udgår »eller«, og i § 2, stk. 1, nr. 2, og stk. 2, nr. 2, ændres »yderligere kriminalitet.« til: »yderligere kriminalitet eller«.

02. I § 2, stk. 1, indsættes som nr. 3:

»3) idømt bødestraf for overtrædelse af straffelovens § 291 ved hærværk mod offentlige transportmidler.«

03. I § 2, stk. 2, indsættes som nr. 3:

»3) mistænkt for overtrædelse af straffelovens § 291 ved hærværk mod offentlige transportmidler.«

04. I § 12 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Ungdomskriminalitetsnævnet skal i sager om hærværk efter straffelovens § 291 mod offentlige transportmidler pålægge barnet eller den unge en straksreaktion efter stk. 1.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.«

[Indførelse af krav om straksreaktion ved hærværk mod offentlige transportmidler]

Af et *mindretal* (SF), tiltrådt af et *mindretal* (LA, EL, RV og ALT):

Til § 4

4) *Paragraffen* udgår.

[De foreslåede ændringer i lov om tv-overvågning udgår]

Til § 8

5) *Stk. 3* affattes således:

»Stk. 3. § 5 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger. Bestemmelserne i § 5 kan sættes i kraft på forskellige tidspunkter.«

[Konsekvensændring]

Af et *mindretal* (DD), tiltrådt af et *flertal* (det øvrige udvalg med undtagelse af N):

c

Ændringsforslag til det under B nævnte lovforslag

Til § 8

6) *Paragraffen* affattes således:

»§ 8

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.«

[Konsekvensændring som følge af opdelingen af lovforslaget]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Det foreslås, at lovforslaget deles op i to separate lovforslag, således at der kan stemmes om delen om initiativerne

i tryghedspakken for sig og delen om kriminalisering af stealthing for sig.

Til nr. 2

Ændringsforslaget indebærer, at den foreslåede ændring af straffeloven § 291, stk. 2, hvorefter hærværk, herunder graffiti, på offentlige transportmidler, fremover vil være karakteriseret som groft hærværk, der som udgangspunkt i førstegangstilfælde skal medføre en kort betinget fængselsstraf, udgår. Med ændringsforslaget opretholdes den gældende retstilstand uden ændringer.

Til nr. 3

Ændringsforslaget indebærer, at Ungdomskriminalitetsnævnet i sager om hærværk efter straffelovens § 291 mod offentlige transportmidler skal pålægge barnet eller den unge en straksreaktion.

Til nr. 4

Ændringsforslaget indebærer, at de foreslåede ændringer i tv-overvågningsloven udgår af lovforslaget. Med ændringsforslaget opretholdes den gældende retstilstand uden ændringer.

Til nr. 5

Der er tale om en konsekvensændring af territorialbestemmelsen i lovforslagets § 8, som følge af at det i ændringsforslag nr. 4 foreslås, at lovforslagets § 4 udgår.

Til nr. 6

Der er tale om en konsekvensændring af territorialbestemmelsen i lovforslagets § 8, som følge af at det i ændringsforslag nr. 1 foreslås, at lovforslaget deles i to lovforslag.

6. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 25. april 2025 og var til 1. behandling den 9. maj 2025. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Retsudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 4 møder.

Høringssvar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og justitsministeren sendte den 12. marts 2025 dette udkast til udvalget, jf. REU alm. del – bilag 170. Den 28. april 2025 sendte justitsministeren høringssvarene og et høringsnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 9 bilag på lovforslaget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har under udvalgsarbejdet modtaget 2 skriftlige henvendelser om lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 11 spørgsmål til justitsministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

Bjørn Brandenborg (S) Karin Gaardsted (S) Maria Durhuus (S) Gunvor Wibroe (S) Fie Hækkerup (S)

Lasse Haugaard Pedersen (S) Trine Bramsen (S) Preben Bang Henriksen (V) Ken Kristensen (V) Jan E. Jørgensen (V)

Henrik Rejnholt Andersen (M) Nanna W. Gotfredsen (M) Aki-Matilda Høegh-Dam (N) Aaja Chemnitz (IA)

Anna Falkenberg (SP) Betina Kastbjerg (DD) Peter Skaarup (DD) Steffen Larsen (LA) fmd. Pernille Vermund (LA)

Mai Mercado (KF) nfmd. Per Larsen (KF) Mikkel Bjørn (DF) Mette Thiesen (DF) Karina Lorentzen Dehnhardt (SF)

Lisbeth Bech-Nielsen (SF) Mads Olsen (SF) Rosa Lund (EL) Zenia Stampe (RV) Helene Brydensholt (ALT)

Borgernes Parti og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	50	Radikale Venstre (RV)	6
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	23	Alternativet (ALT)	6
Danmarksdemokraterne – Inger Støjberg (DD)	16	Borgernes Parti – Lars Boje Mathiesen (BP)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Naleraq (N)	1
Liberal Alliance (LA)	15	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Moderaterne (M)	12	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	10	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Enhedslisten (EL)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	5
Dansk Folkeparti (DF)	7		